

Adviescollege toetsing regeldruk

Retouradres: Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister voor Rechtsbescherming
[
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Datum
22 juni 2018

Onderwerp
Herziening beslag en
executierecht

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlage(n)

Geachte heer [

Op 7 juni jl. heeft het college van ATR het Wetsvoorstel "Wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en enige andere wetten in verband met de herziening van het beslag- en executierecht" ter toetsing ontvangen. Het wetsvoorstel maakt deel uit van het programma "Verbetering van het burgerlijk procesrecht". Dit programma is aangekondigd in het regeerakkoord en heeft als doel om gerechtelijke procedures en het beslag- en executierecht te vereenvoudigen, te versnellen en te verbeteren. Bij de herziening zijn drie uitgangspunten leidend geweest:

- het borgen van het bestaansminimum van schuldenaren bij beslag en executie;
- de beslaglegging en executie die daaruit voortvloeit moeten zo effectief en efficiënt mogelijk plaatsvinden;
- beslaglegging mag niet uitsluitend als pressiemiddel worden gebruikt.

Het wetsvoorstel voert onder meer een beslagvrij bedrag bij bankbeslag in om te voorkomen dat de schuldenaar naar de rechter moet stappen om ervoor te zorgen dat de beslagvrije voet alsnog wordt toegepast op het vermogen. Ook bevat het voorstel maatregelen die bepaalde vereisten afschaffen of de huidige regeling eenvoudiger maken, zoals de mogelijkheid om een administratief beslag te leggen op motorrijtuigen. Dit voorkomt dat de deurwaarder fysiek op zoek moet naar het motorrijtuig om beslag te kunnen leggen. Verder is onder andere de lijst van beslagvrije zaken verduidelijkt en wordt het mogelijk om online roerende goederen executoriaal te verkopen.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

Contact

1. Nut en noodzaak

Het doel van het wetsvoorstel is om de positie van de schuldenaar te verbeteren en het beslag- en executierecht efficiënter en effectiever vorm te geven. Het beslag- en executierecht is geregeld in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Om hieraan tegemoet te komen is aanpassing van de wettelijke regeling nodig. De verschillende maatregelen in het voorstel zijn verder herleidbaar naar het doel en de verwachte effecten. De invoering van een beslagvrij bedrag op de bankrekening van de schuldenaar dient bijvoorbeeld om te borgen dat iemand bij een bankbeslag nog in staat is om in die maand in zijn levensbehoeften te voorzien. De executoriale verkoop van roerende goederen via internet genereert naar verwachting een hogere opbrengst tegen lagere kosten.

Het nut en de noodzaak van het wetsvoorstel is naar de mening van het college afdoende onderbouwd.

2. Minder belastende alternatieven

In de memorie van toelichting is op meerdere plaatsen uiteengezet welke alternatieven overwogen zijn en de keuze die daaruit voortvloeit. Bepaalde alternatieven zijn niet overgenomen omdat ze niet goed uitvoerbaar zijn of leiden tot hogere kosten. Een van uitgangspunten van het voorstel is daarnaast om het beslag- en executierecht efficiënter en effectiever in te richten. Lastenreductie is daarmee een van de leidraden van het wetsvoorstel. Zo is de dagbladaanduiding voor de executoriale verkoop van roerende goederen vervangen door een melding op internet. Het bepalen van het beslagvrije bedrag kan daarnaast in de toekomst zonder tussenkomst van de schuldenaar. Op deze manier blijft het beslagvrije bedrag op de rekening staan zonder dat de schuldenaar hier iets voor hoeft te doen. De ervaring leert namelijk dat schuldenaren in het stadium van beslaglegging hun post meestal niet meer openen.

Het college heeft op dit punt geen aanvullende op- en aanmerkingen.

3. Werkbaarheid en merkbaarheid

Het wetsvoorstel draagt bij aan het verbeteren van de werkbaarheid en uitvoerbaarheid van het beslag- en executierecht. Bij de invoering van een beslagvrij bedrag bij bankbeslag zijn bijvoorbeeld alternatieven afgevallen omdat ze niet goed uitvoerbaar bleken. Diverse maatregelen worden doorgevoerd die naar verwachting werkbaarder zijn voor schuldeiser of schuldenaar. Het gebruik van internet voor de verkoop van roerende goederen maakt het naar verwachting gemakkelijker om goederen te verkopen, wat in het voordeel is van degene met schulden. De lijst van beslagvrije zaken is daarnaast verduidelijkt en gemoderniseerd, zodat helderder is voor deurwaarders waar wel en geen beslag op kan worden gelegd.

Het college is van mening dat het wetsvoorstel rekening heeft gehouden met de werkbaarheid en uitvoerbaarheid van de maatregelen.

4. Regeldrukeffecten

De regeldrukparagraaf geeft de effecten overzichtelijk weer, waarbij onderscheid is gemaakt tussen de feitelijke en de merkbare regeldrukvermindering. De regeldrukparagraaf bevat echter nog geen kwantificering. Ambtelijk is begrepen dat de kwantificering volgt op de uitkomsten van de consultatie. Alhoewel het college de redenering begrijpt, is het van mening dat de toegevoegde waarde van kwantificering juist ligt in het vooraf nadenken over de reikwijdte en mogelijke effecten van de wetgeving. Door de uitkomsten van de kwantificering te toetsen in de praktijk, kan de regeldrukparagraaf verder worden verfijnd. Daarnaast is een toets van ATR op de kwantitatieve effecten nu niet mogelijk. ATR adviseert dan ook om niet te wachten met kwantificeren tot na de consultatie, maar deze integraal onderdeel uit te laten maken van de consultatieversie, tenzij er zwaarwegende argumenten zijn om dit niet te doen.

4.1 Het college adviseert om de regeldrukparagraaf te kwantificeren op handelingen-niveau conform het handboek regeldruk.

Het college geeft verder mee dat de regeldrukeffecten reeds gekwantificeerd moeten zijn bij de start van de (internet)consultatie, tenzij zwaarwegende redenen zich hiertegen verzetten.

Dictum

Gelet op de inhoud van het wetsvoorstel en de hiervoor genoemde adviespunten is het dictum van het college:

Het wetsvoorstel indienen, nadat met bovengenoemde adviespunten rekening is gehouden.

Het college vraagt u voor de volledigheid om de ministerraadsversie van het voorstel aan ATR te doen toekomen om te kunnen beoordelen of een aanvullende zienswijze aan de orde is. Ook verzoekt het college u in de memorie van toelichting aan te geven op welke wijze met bovenstaande adviespunten rekening is gehouden en, indien relevant, de onderliggende AMvB te zijner tijd toe te sturen.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Voorzitter

Secretaris